

УДК 004.738.5+004.91:378.09

Богдан РОМАН, магістр; Константин ШВИРЛО, аспірант

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна)

УПРАВЛІННЯ ДОКУМЕНТООБІГОМ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ОСНОВІ ХМАРНИХ ПОСЛУГ ОБРОБКИ ДАНИХ

Bohdan ROMAN, master; Konstantyn SHVYRLO, postgraduate

DOCUMENT WORKFLOW MANAGEMENT OF A HIGHER EDUCATION INSTITUTION BASED ON CLOUD DATA PROCESSING SERVICES

Радикальні зміни в суспільно-політичному житті України наприкінці ХХ та на початку ХХІ століття викликали активний розвиток глобальних інформаційних процесів. Ці трансформації створили передумови для просування та розширення глобальних інформаційних технологій, а також виробили системи масового спілкування. Це призвело до формування глобального інформаційного простору, яке змушує керівництво країни та керівників навчальних закладів швидко пристосуватися до вимог сучасного інформаційного оточення.

Одним із ключових шляхів розвитку інформаційних технологій у сфері управління закладами освіти є Закони України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Укази Президента України «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні», «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні», «Про концепцію Національної програми інформатизації», «Про інформацію», розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні» та ін.

Вказаними нормативними документами визначено стратегічний напрямок розвитку освіти, який акцентує на впровадженні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Це сприяє оптимізації освітнього процесу, забезпечує доступність та ефективність освіти, готує молоде покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. Також встановлюється мета створення системи інформаційно-аналітичного забезпечення для управління закладами освіти. Отже, розвиток освітньої галузі та її управління, зокрема, за допомогою передових ІТ-технологій, є важливим аспектом державної політики.

Аналіз досліджень науковців дав підстави для виділення особливостей управління документообігом у закладах вищої освіти на основі хмарних технологій. Це роботи таких науковців як: Г. Дмитренко, Г. Єльнікова, І. Жерносек, С. Калашнікова, Л. Калініна, Н. Клокар, Ю. В. Маслов, С. Ніколаєнко, Н. Островерхова, З. Рябова, Т. Сорочан, В. Сухомлинський, В. Яковець. Проблемою організації електронного документообігу, юридичної обґрунтованості електронних документів, захисту електронних документів займалися також такі вчені: Ф. Бутинець, В. Завгородній, С. Івахненко та ін.

Автори вказаних досліджень зосереджуються на аналізі засобів підвищення продуктивності керівників та працівників закладів освіти. Дослідники обґрунтовують методи скорочення часу, який безплідно витрачається на пошук необхідної інформації та виконання окремих дій у процесі обробки документів. Одним з ключових напрямків удосконалення в закладах освіти визначається впровадження системи автоматизації діловодства та електронного документообігу.

Через високу вартість і необхідність у відповідних апаратних ресурсах та обслуговуючому персоналі, впровадження ефективної системи електронного документообігу стає можливим лише при наявності відповідних ресурсів. Це призводить до того, що навчальні заклади часто не в змозі здійснити такі витрати. У таких випадках

оптимальним вирішенням є організація документообігу з використанням сервісів хмарних технологій.

У той же час, питання, пов'язані з обґрунтуванням організаційно-технологічних принципів управління закладами освіти на основі хмарних технологій, а також використанням ІТ-технологій під час розробки та ухвалення управлінських рішень і автоматизації роботи керівника ЗВО в умовах інтенсивного розвитку новітніх інформаційних технологій, зокрема "хмарних обчислень", залишаються недостатньо дослідженими.

Такий стан наукового знання визначає необхідність вирішення суперечностей, які існують у теорії та практиці управління освітою, зокрема між:

- появою нових технологій та інструментів роботи з даними, зокрема "хмарних технологій" і неготовністю керівників та працівників підрозділів управління закладів освіти до їх використання у практичній діяльності;
- зростанням обсягу інформаційного потоку, в умовах скорочення часу на прийняття управлінського рішення керівництвом закладу освіти та недостатньою розробленістю технології оперативного використання нових систем постачання та обробки інформації.

Для вирішення зазначених протиріч та впровадження новітніх інформаційних технологій в управлінську діяльність ЗВО з метою підвищення якості управлінських рішень, пропонується управління документообігом на основі хмарних послуг обробки даних.

Ця технологія передбачає використання засобів хмарних обчислень для забезпечення зберігання, оброблення та обміну документами в електронному форматі. Вона дозволяє зберігати дані в інтернеті, що забезпечує доступність інформації з будь-якого місця та пристрою з підключенням до мережі.

В результаті впровадження такої технології очікується поліпшення управлінського рішення керівника ЗВО завдяки оптимізації оброблення управлінської інформації, зменшенню часу на прийняття рішень та підвищенню доступності та ефективності управління документообігом.

Основні положення та наукові результати даного дослідження можуть бути ефективно використані в управлінській діяльності закладів освіти. Керівники можуть впроваджувати розроблені технології у систему управління документообігом для поліпшення процесів прийняття управлінських рішень, збільшення ефективності та оптимізації роботи з інформацією.

Література

1. Дмитренко Г. А. Стратегічний менеджмент: цільове управління освітою на основі кваліметричного підходу / Г. А. Дмитренко. – К. : ІЗМН, 1996. – 140 с.
2. Касьян С. П. Інноваційні підходи до управління навчальними закладами / С. П. Касьян // КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти». – 2014. – С. 22-26.
3. Маслов В. І. Концептуальні засади побудови, зміст і структура орієнтованої моделі функціональної компетентності керівників навчальних закладів / Валентин Іванович Маслов // Післядипломна освіта в Україні. – 2009. – № 2 (15). – С. 3–10.
4. Ніколаєнко С. М. Теоретико-методологічні основи управління інноваційним розвитком системи освіти України : монографія / С. М. Ніколаєнко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 419 с.
5. Рябова З. В. Моделювання в управлінні якістю освіти в навчальному закладі / З. В. Рябова // Якість освіти (управлінський аспект) : зб. – Харків : Харківська академія неперервної освіти, 2011. – С. 26–38.